

hvilket naturligvis ikke vil sige, at det henskydes til den tilfældige Ministers Vilkaarlighed, men at det skal afgøres efter visse administrative Regler. Men paa Grund af den Skiften, der selvfølgelig altid kan ventes at finde Sted indenfor de højeste Regeringskredse, er det givet, at man i høj Grad trænger netop til et Organ for at bringe en Sammenhæng indenfor de administrative Afgørelser til Stede, hvilket er særlig nødvendigt paa et saadant Omraade, hvis ikke Befolkningen skal være i høj Grad brøstholden. Saa længe dette Organ ikke er skabt, er det givet, at der vil træffes Afgørelser, som snart i den ene og snart i den anden Retning synes mærkelige, skønt de maaske ikke er det, men det bevirker jo, at disse Afgørelser fremdrages i Landets lovgivende Forsamling og underkastes tidsspildende Debatter til meget liden Baade for det egentlige og vigtige Arbejde, hvorfor vi her kaldte sammen. Dette undgaas kun ved, at man skaber en administrativ Domstol, en Disciplinærret. Opgaven at skabe denne tilfalder egentlig nærmest Regeringen, og det var egentlig kun som en Nødhjælp, at jeg, da denne Opgave ikke var blevet taget op af Regeringen, tillod mig at gøre et Forsøg paa at skabe et saadant Organ. Jeg tror nemlig ikke, man kan komme fra, at det er i høj Grad nødvendigt at have et saadant Organ netop i en ordnet Retsstat. Naar der nu efter en Lov mulig skal træffes Afgørelse paa et stort og vigtigt Omraade, og man ser, at det skal afgøres maaske efter rene Tilfældigheder af den til enhver Tid værende Minister, føler man i høj Grad Savnet af et saadant Organ. Jeg er derfor ikke tilbøjelig til at tro som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes), der pludselig lader til at være opfyldt af megen Optimisme, at Lovforslaget skulde kunne gaa saa glat igennem, tværtimod tror jeg, at netop denne Sag trænger til en meget grundig Behandling i Udvalg, og at man netop maa samle sig om det Spørgsmaal at skabe et saadant Organ, der baade kan skaffe en vis Tryghed for Borgerne for, at Afgørelserne i administrativ Henseende træffes efter bestemte Regler, og tillige kan lette den høje Rigsdag for en hel Del af det Arbejde, som den jo ellers meget mod sin Villie maa paatage sig ved Forespørgsler om de forskellige Sager til Ministrene o. s. v. Man kan have afvigende Meninger om, hvorledes et Lovforslag som det, der foreligger her, om Tjenestemænds Adgang til Overtagelse af Bivirksomheder skal affattes eller ikke affattes, det skal jeg ikke

indlade mig paa, men jeg skal blot sige, at jeg tror, at det er i alles velforstaede Interesse, at man samler sig netop om dette ene Punkt og siger: Ja, en Lov herom kunde være meget rar, vi bliver maaske nok til syvende og sidst enige om Indholdet af en saadan, men kun under den Forudsætning, at vi samtidig faar en Lov om en administrativ Ret, en Disciplinærret, eller hvad man nu vil kalde det, hvortil der jo haves Forbilleder i de fleste civiliserede Stater.

Jeg skal som sagt derfor anbefale det kommende Udvalg at undergive Sagen en meget grundig Behandling set ud fra dette Synspunkt.

Rottbøll: Jeg havde ikke ventet at skulle komme til at tale synderligt i denne Sag efter den Debat, vi havde om den forrige Aar, og jeg er derfor heller ikke forberedt, kan ikke huske de Tal og de Tidsrum, som det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Brandes) nævnede, men jeg tvivler ikke om, at de er nøjagtige, og at det er ganske rigtigt, at Arbejdet tog lang Tid. Jeg maa dertil sige, at det ærede Medlem indrømmede mig, at det Forslag, som den ærede sidste Taler (Sylov) stillede, krævede sin Tid til Udarbejdelsen, og at det var naturligt, at jeg som Formand for dette Udvalg gav ham denne „rimelige Tid“, som det ærede Medlem udtrykte sig, 2 Maaneder — ganske vist maa jeg indrømme, at det var rimeligt. Saa siger det ærede Medlem, at derefter skulde jeg skaffe Ministerkonference, og efter de — jeg tror, han brugte Udtrykket — ihærdige Anstrengelser, jeg gjorde for at finde Koneilspræsidenten og faa ham til at afholde Konferencen med Udvalget, syntes han, at den kunde have været afholdt tidligere. Jeg skal gøre opmærksom paa, at de „ihærdige Anstrengelser“, det ærede Medlem mente, jeg gjorde mig ved denne Lejlighed, indskrænkede sig til det ganske sædvanlige, at jeg sagde til Koneilspræsidenten, at Udvalget ønskede en Konferencen med ham, og at jeg fra Koneilspræsidenten forventede at høre, naar det vilde passe Ekscellencen at afholde en saadan Konferencen. Det tog som sagt nogen Tid, inden man fik denne Konferencen i Stand, formodentlig havde Koneilspræsidenten ikke Tid, det var den Gang en ret optagen Tid for ham. Hvis der overhovedet er noget at lægge til Last, maa det altsaa lægges ham til Last. Derimod maa det naturligvis lægges mig til Last, at der gik saa lang Tid mellem Ministerkonferencen og Betænkningens Afgivelse.